

2 Korin

Yesu pi wel wiak kutömweri sëen wë krismaki 26 pöta ök won sëen Poolök pep epwer Korin kakë ingre morörö retëng ë mena. Pi wet rëak Masetonia yangerakaan pep newer Korin omnaröaan retëng ëak wes mëen oröön Taitas Korin kakaan pim naë së koirak pitëm naëaan narö lup kaip tiak wëen naröak piin, “Ngön yaaö omën yaapöp won,” pël ëa pot ök maan Poolök kat wiak epët retëng ëa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-11*

Poolre Korin ingre moröröa ngönte *1:12-7:16*

Yutia ingre moröröaan kaamök elmëepna ngönte *8:1-9:15*

Poolök pim ya mënauta ngönte ök ëa *10:1-13:10*

Ngön mëët *13:11-14*

1 ¹O Anutuu ingre mor saö Korin kak wëauröere Krik yangerak wëaurö, ne Pool Anutu pimtë këmtak Yesu Kristoë ngön yaaö omnamp ne tiarim karip Timoti piiring wë pep epwer retëng ë yaningk.

²Anutu tiarim Pepapre Aköp Yesu Kristo piaripök komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Pool pi Anutuun yowe mëëa

³Tiar Anutu tiarim Aköp Yesu Kristo pim Pepapön yaya mepa. Tiar kön wiin pi sant yaauta pepap, tiarim Anutu wiap yaalniaup pël yaë. ⁴Pël yeë këëmre këlangön nentere nent tiarim naë yaaröön wiap yanuwesaup. Pël ëën Anutuu wiap yanuwes pöl omën narö këëmre këlangön nentere nent yeön pöt tiarök pim wiap yanuwes pötaring pangk kaamök elmëëpenaat. ⁵Yaap, Kristoë këëmre këlangön kat wieima pöl tiarta këëmre këlangön kësang kat yawi. Pöta ök tiar Kristook yal menak wëen pi wiap kësang nuweseim wë. Pötaanök Anutuun yaya mepa. ⁶Tenim këëmre këlangön kat yawi pöt, ar wiap nuwasën Anutuuk utpetetakaan kama niöpëneak pël yeë. Ën Anutuuk ten wiap yanuwes pöt, ar wiap nuwasënëak pël yaalni. Ar ya wiaptaring tenim këëmre këlangön kat yawi tapët kat yawiin Anutuuk wiap nuwasën önëët. ⁷Tenim ar ompyaö ëënëak kön kosang wian pöt këlok nasën. Pöt ten kön wiin tenim këlangön kat yawi

pöl arta kat yawi pël yaë pötaanök. Tapël Anutuuk ten wiap yanuwat pöl arta wiap nuwasëpnaat.

⁸Karurö, ne tenim këlangön kat wia pöta ngönte ök niamaan kat wieë. Ne ar tenim Esia yangerak këlangön kat wia pöten ewat sënëak kent ëen ök yeniak. Ten pörek së wëen këemre këlangön kësang tenim naë oröak ngep elnia. Pël ëen ten kön wiin ompyaö sëna kanö won ëen, “Wel wiinaat,” pël ya ngës kön wiaut. ⁹Yaap, pan ten wel wiinëak yeë pël wesaut. Pël äautak këemre këlangön pöt om pas orö naniirëen. Tenimtë weëre kosangötön kön wiin iraan Anutu wel wiaurö wal ë yaulmäaup piin kön wi kosang wasënëak omën pöt tenim naë orö nirëaut. ¹⁰Omën utpet panë nant tenim naë oröön wel wiinëak ëaö pötëaan Anutuuk kama ent ë niulëa. Wë ënëmak kaalak utpetetakaan ent ë niuleim öpnaap. Ten piin kön kosang elaan pi kaalak ent ë niulëpnaap. ¹¹Pötaanök ar ten kaamök ëak Anutuun kimang maë. Pël ëen Anutu pi omën selap arim kimang pöt kat wiak kangut ninak ten ompyaö elniipnaan. Pël yaëen ar pim ten kaamök yaalni pöten Anutuun yoöre ërëp manëët.

Pool pi Korin omnaröen kaar nemaan

¹²Ten tenimtëen kön ompyaö yawi pöt eptaanök. Omën ngönën kat nawiinöröa naë tenim elmëeima pöt, tenim lupöt wiap nasën kölam wëen Anutuuk kaamök elniin wotpil wesak elmëeimaut. Ën arim naë elnieima pöt pitëm naë elmëeimaut il wesak elnieimaut. Tenim ar pouröa naë elnieima pöt yangerakë ewatötring won, Anutuuk komre kolap elniin pël elnieimaut. ¹³⁻¹⁴Ten ngön öngpököt retëng ë naningkën. Arim sangk kelak ewat sënëët pëen retëng ë yaningk. Peene pöt, ar pöten om kot nent ewat sak wë. Nem könöök këëkë ewat sënëak kent yaë. Ar pël ëënë pöt Aköp Yesu pim akun kaöaöök ten arim ewat önëëtaan kön ompyaö yawiin ar kangiir tenim kaamök yaalni pötaan kön ompyaö wiinëët.

¹⁵⁻¹⁶Yaap, ne arën kön wiin tenimëen kön ompyaö yawi pël yaë. Pötaanök akun nentepar arim naë waisën pouteparëen ar ya kë sënëak äaut. Pël ëëma pöt, nem könöök Masetonia yangerakë waisumaatak arim naë wais wë olëak Masetonia eprek waisumëak kön wiaut. Pël ëak eprek wë olëak kaalak arim naë wais wëen ar kaamök elnëak wes nemëen Yutia yangerakë sumëak kön wiaut. ¹⁷Pël kön wiautak arim naë newaisën äaut. Pël ëaö pötaanök ar neen kön wiin, “Kön selap yaaup,” pël yaë ma? Ma kön wiin ne omnant ëëmëak kopëta wesak yang omnaröa ë yeë pöl, “Pël naëngan,” weseë “Yok, pël ëëmaap,” kaar ya pël yaë ma? Won pël naën yaaup. ¹⁸Anutu pi yaap yaaup pöt kön wiinëët. Tapël ne arën niamëak kön selap akun tapëtakëer mak ma won poutepar neniaan äaut. ¹⁹⁻²⁰Pöta songönte epël. Anutuu Ruup, Yesu Kristo pim ngönte ten Sailasre Timoti epaarök ök niiaut. Yesu Kristoë ngön nent ëak kaip tiak nent naën äaut. Won, tenök Anutuu omnant ëëpënëak ya pöt Kristook yaë, pël ök niiaut.

Pël niaan kë yaarö. Yesu Kristo pim pël yaaö pötaan tiarök piin, “Pim ngön kosang niwesa pöt yaap,” pël weseë Anutuun yaya maim wë. ²¹Anutu pimtök ten arring Kristoë naë kosang wes niulëak pim yaat mëmpunëak yenia. ²²Pimënt tapöpök tiar pimtëen yaö nuwesak, “Anutuu Pulö tiar nina pöl pim ompyaö niwas pet irëpënëak kup niwia pöt kë oröopnaat,” pël wasëpenëak Ngëengk Pulö wes mëen tiarim lupötë ilëak wë.

Pool pi Korin kakë teënt nasën äauta songönte ök mëäa

²³Nem arim naë waisumëak ök niia pöt ne kaar neniaan äaut. Anutu pi nem nian pipët yaap pöt ëwat wë. Pi nem arim naë newaisën äa pöta songönte ëwat wë. Ne Korin kakë waisanëen arën nga niaan ya këlangön äan tapön. Pël ëenganëak newaisën äaut. ²⁴Nem pël yeniak pöt, arim kön wi kosang wasënë kanö nem nga niana pö pël kön wiinëeten kaaö. Yaap, ten kön wiin ar kosang wë Anutuun kön wi kosang yewas. Pël äaap om ar ya kë sënëek yak kaamök elniak ya yamëngk.

2 ¹Ne kaalak wais ya këlangön koir naningkan pël kön kosang wi aut. ²Nook ya këlangön koir nimpaatëp talöröak ya kë newasëpën? Won. Nook ya këlangön koir nimpa pötaan tol ëak ar ya këlangönring wë ne ya kë newasën? Pangk pël naëngan. ³Pël ëënë pötaanök ne arim naë waisën ya kë newasënë salöröak ya këlangön koir nangkanëak pepewer retëng ë ninaut. Pöt ne tiarimtën epël kön kosang wi aut pötaanök. Nem ya kë suma pötak arta ya kë sënëet. ⁴Pël ëënëetak nem pep retëng ë ninautak ne arimëen ya këlangön ëen ing aimeëak ar ya këlangön niwasumëak naën, nem arimëen lup sant kaö pan yaalni pöt ëwat sënëak retëng ë ninaut.

Omën utpet äaupë saunet won wasëpënëak mëäa

⁵Omën pim utpet äautaan ya këlangön kön wian pöp nemënt won, arta ya këlangön koir ninaup. Ne pimëen nga panë naalmëengön. Pi ar pourö won, narökäëer ya këlangön koir ninaup. ⁶Pim utpet äaö pöt, ne kat wiin omën selap arök kangit pet iran. Pël ëen ne kön wiin pet yair. Pötaanök kangit kaalak mangkanok 7yakömring wë sasa utpet ëëpanëen pim saunat won mowesak wa wiap moweseë. ⁸Pël elmëak arim piin lup sant yaalmë pöt sëp newasën om wia pöt pet elmëen pi pöten ëwat sëpënëak ke urak yeniak. ⁹Nem ngönte retëng ë ninaö pöta songönte eptaanök. Nem ngönöt pout ngaarëk yeö ma won pöta songönte war wasumëak morök elniaut. ¹⁰Ar omën namp utpet ëen pim saunet won yemowasën pöt neenta tapël ëëmaap. Ën omën namp utpet ëen nook saunet won yemowas pöt arta ompyaö önëet Kristoë ëöetak pël yaë. ¹¹Pötaanök Setenök tiar utpet elniipënëak kön wieim wë pöten tiar ëngk ma e newasën wë. Pötaanök pi tiar ököök elniak il niwaspanëen, “Omën pöpë saunet won mowasëpa,” ne kaalak ök yeniak.

Pool pi Taitasëen ya ngës kaö ëa

¹²Ne kaalak nem Masetonia yangerkë waisumëak ëa ngön ngës rëa pöta kaut yal menak ök niamaan kat wieë. Nem Kristoë ngön ompyaut ök amëak Troas kak së oröan akun pötak ne itaangkën Aköpök pël ëëmëak kanö tekeri wes yenangken omën kësang kat wia. ¹³Pël äautak ne itaangkën nem karip Taitas arim naëaan newaisën ëen ya ngës kaö ëen pi koirumëak pit sëp wesak Masetonia yangerkë waisaut.

Kristook pim weëre kosangët tekeri yewas

¹⁴Wais wë Taitas koirak puuk arim ompyaö yaauta ngönte ök yenëa. Pötaanök ërëpëpëp ëak Anutuun yoöre ërëp yemak. Ten Kristook yal menak wëen omën pim il niwasën inëen yaalmëaurö tenim naë Anutuuk pim weëre kosangët tekeri yewas. Pël yaëen ten wes nimëen pim ngönte ulöl wasën omnarö ëwat yesën pöten kön wiin misëng kamp ompyauta ök yaë. ¹⁵Yaap, tenim ngönën ya yamëngk pöt Anutuuk itenak tenën kön wiin misëng kamp ompyauta ök ëen tenim Kristoëen yak ya yamëngk pöten kön wiin ompyaö yaë. Tenök Kristoë ngönte ök maan wak wëen Anutuuk utpetetakaan kama yeö pöröere kat wiak kasëng menak kö sëpna pöröa naë ngönën ya yamëngk pöten Anutuuk kön wiin ompyaö yaë. ¹⁶Kö yesauta kanöököl wëäö pörö pit tenim Kristoë ngönte ök yak pöten kön wiin wel yawiauta kampöökë ök ëen kasëng menak kö sëpnaarö. Ën wëwëeta kanöököl wëäö pörö pit pöten kön wiin misëng kamp ompyautë ök ëen wak wëwëetak öpnaarö. Talëpök ya epët pangk ëëpën? Omën namp pimtök mëngkën pangk naëpan. ¹⁷Ya epët omën narö mon öpënëak köntak Kristoë ngönte ök ya. Ten pöröa ök won. Anutuuk pim yaatak niulëen wotpil wesak pim ëöetak Kristoë naë rë olëak wë pim ngönte ök yaaurö.

Sulöp ngolöpta ya omnarö

3 ¹Nem Anutuuk ten pim yaatak niulëen pim ëöetak wotpil wesak pim ngönte ök yaaurö pël yeniak pöten ar kön wiin tenimtok tenimtën ping wesak yak pël yewas ma? Ten pöt won. Omën kaar arim naë wë piporö ar pitëm yaat ompyaut pël wasënëak pepat omën muntaröa naëaan wak yewais. Pitëm sëpnaatak arta pep ke tapöt pit omën muntarö mangkën pitta tapël pitën kön wiin ompyaö sëpënëak pitëmëen retëng ëënëak pit kent yaaurö. Ten pël naëngan. ²Ar tapöröak tenim lupötë wë tenim wetete pep retëng ëauweri ökörö. Omnarö arim wëwë ompyaut itaangkën pötak tenim ya arim naë yamëngk pöta songönte tekeri wasën ompyaö pël wasëpnaat. ³Tenök arim naë ya yamëngkën Kristoë pepewer pël saurö pöta songönte yoolök wia. Pöt i retëng yaë pötaring naën, Anutu wëwëetaringëp pim Pulöök retëng äaut. Pöt kël welingweri won, omën lupmeri.

⁴Kristook kaamök elniin ten arimëen Anutuun kön kosang yawi pötaan pil yeniak. ⁵Ya epët mëmpunëak tenim weëre kosangtak naën. Tenimtok yok pangk ëënaat pël newasngan. Won, Anutuuk weëre kosang ningkën yeë. ⁶Anutu pimënt tapöpök ten pim sulöp ngolöpta ngönte ök anëak weëre kosang ninaut. Sulöp ngolöp pöt omnarök retëng ëaut won, Anutuu Pulöök ök yenia pipët. Moses pim ngön kosang retëng ëa pötak elniin kö sëpenëak ëaurök Pulöök wëwë ngolöpët koir yangngk.

⁷Anutuuk ngön kosangöt kël wësapöök retëng il Moses mena. Pël ëa akun pötak Anutu pim ëwaö omnantëëre Moses pim këëre wot kantik elmëa. Pël ëën ënëmak ëwa pö wiap yesën Israel omnarö Mosesë këëre wot kanten itaangkën it sosor elmëa. Ngön kosang kö yesautaring pöt Anutu pim ëwaöoring oröa. ⁸Ën ëwa peene Pulöök omnarö ompyaö yaalni eptak yaarö epö kaö panëö. ⁹Mosesë ngön kosang omnarö kö sëpenëak ëa pöt ëwaöoring oröa. Ën Anutuuk omnarö wotpil niwasën wëwëetaring öpenëak ya pöt ëwa kaö panëöoring yaarö. ¹⁰Yaap, Moses pim ngön kosang pöt tiar ngaan kön wiin ëwaat pël ëa pöten peene kön wiin ëwa wonte pël yaë. Pöt epël. Pulöök tiar ompyaö yaalni epö ëwa kaö panëö ngön kosangta ëwaö il yewas. ¹¹Moses pim ngön kosang kö sa pöt ëwaöoring oröa. Pötaanök omën ompyaö kosang wiaapnaat Pulöök yaalni epta ëwaö kaö panëö.

¹²Ten omën ompyaö pipot kosang wiaapnaat pël kön kosang wieë Anutu pim ëwa tekeri wasëpna pöön kor wë. Pötaanök weë ngentiak pim ngönte tekeri yewas. ¹³Pël yeem ten Mosesë ök naën yaaurö. Pi Israel omnarö ëwa pim këëre wot kantik wieëa pö kö yesën itaampanëak poë koröpökör kör koëaup. ¹⁴Ten tekeri wesak yaketak pitëm lupöt kosang sak wëen yak kön nawiin yaaurö. Pöt epël. Ngaanaan wais peene wë eptak pit Mosesë ngön kosangöt sangk yekelem pitëm lupöt kör koëak wë pötaan kön nawiin yaaurö. Omën namp Kristook yal ëëpna pötaar Anutuuk kör pöt wilën ewat sëpnaat. ¹⁵Yaap, peeneeta pit akun poutë Mosesë ngön kosangöt sangk kelën kat yawia pötë pitëm könre lupöt kör koëën kön nawiin yaaurö. ¹⁶Pël yaaurö pitëkaan namp lup kaip tiak Aköpë naë rë olaan pöt puuk kör pöt wilën kön tektek sëpnaat. ¹⁷Pöt tol ëënak? Aköp pi Anutuu Pulö. Aköpë Pul pö omën nampë lupmeri wëen pöt pi ngön kosangre omën muntatë iri naöpan. Pulöök kaamök elmëen ompyaö öpnaat. ¹⁸Ën tiar pöt, omën nentak tiarim könre lupöt kör nokoëën wëen Aköpë ëwaö tiarëk elniin pim ëwa pö tiarim naë tekeri yes. Aköp pi Pul tapö. Pötaanök ëwa pim naëaan yewais pöök tiar ngolöp yanuwäsën pim ök seim öpenaat.

Ngön yaaö omnarö pitëmtëën kön wiin yang kaputë ök ëa

4 ¹Anutu pi ya ngës ëën pim sulöp ngolöpta ngönte ök anëak niulëën yak ten lup wiap naën, weë ngentiak ya yamëngk. ²Pël yeem

utpetat yaëen omnaröak itaangkën ëö koirnganëak ëlëëp yaaö pöt kasëng menaut. Pël ëak Anutuu ngönte ngön kaarötring irikor ëak morök yaaö pöteta naën yaurö. Won, ten Anutuu ëöetak pim ngön këet yaan omën pourö pit neenem lupötë kom ëak pöt ompyaö pël yewas. ³Pël yaëetak ngön ompyaö tenim ök ë yeë epot omën naröaan ëlëëp wia. Kö yesauta kanöököl yesa pöröaan ëlëëp wiaan kön nawiin ë yaë. ⁴Ngön ompyaut kat wiak kosang newasën yaë piporö yang omp aköp Setenök pit ëwaat itaampanëak pitëm könre lupöt il mowaria. Ëwa pöt Kristo Anutuu ök panëëp pim ngön ompyautakaan yewais. Ngön pötak Kristoë ëwaöön ök ya. ⁵Ten ngön ompyaut ök yeem tenim ngön nant ök neniaan. Yesu Kristo puukëër Aköp, ën ten pöt om pimëen yak arim inëen yaurö pël ök ni yeë. ⁶Anutu pi ngaanëër songöntak koö olëak wiaan ëwa tëëpënëak maan pël ëaup. Pi tapöpök ten pim ëwaata songönte ëwat sënëak niaan pim ëwaat tenim lupötë oröa. Pim ëwaöökë songönte epël. Ten Yesu Kristoon ityaangkem Anutuu ëwaöön ëwat yes. Pötaanök ten arim inëen sak wë.

⁷Anutuu ëwa ompyaö tenim lupötë wia pö weëre kosangring wiaatak ten pöt, weëre kosangring won, yang kaputë okörö. Pötaanök Anutuuk weëre kosang tenim naë won, pimtë naë wia pöt tekeri wasëpënëak pim ëwa ompyaö pö wiapre kor wëaurö tenim lupötë niwia. ⁸Utpet ke nentere nent yaalniitak pötök panë utpet naniwasën yaë. Ten omnantëen kön selap yeëetak pötëen panë wesak naën yaurö. ⁹Kööre tok yaalniitak Anutu pi ten sëp naniwasën yaë. Yanimëngktak wel nawiin yaurö. ¹⁰Yesu pim këlangön kat wiak wel wia pöl ten akun ël epotë omnaröak elniin tenim koröpötë këlangön kat wiak wel wi ap yaurö. Pöt këlangön pipot tenim naë yaaröön Yesu tenim koröpötë wë pöt tekeri sëen omnarö ityaangk. ¹¹Pöt epël. Omnarö pit ten Yesuu omnarö pël niak mën wel niwiipënëak yaë. Pöt könöm pipot tenim naë yaaröön Yesu tenim koröp kö sëpna epotë wë pöt tekeri yes. ¹²Pöta songönte epël. Ten wel yawiautakël wë pötak ar wëwëetak wë.

¹³Ngönëntak ngön nent epël wia. “Ne Aköpön kön wi kosang wesaup yak pim ngönte ök ëaut.” Pötakël tenta piin kön wi kosang yewesaurö yak pim ngönte ök yak. ¹⁴Ten kön epël wesal yaurö. Anutu Aköp Yesu weletakaan wal ë ulmëaup puuk tenta Yesuuk yal menak wëen wal ë niulëak arring pim naë niulëen öpenaarö. Pël yewas pötaanök ten kas köpël pim ngönte ök yak. ¹⁵Yaap, tenim këlangön kat yawi pöt arimëen yakök yeë. Pël ëen omën kësang pan Anutuun kön wi kosang wasën pi ulöl wesak ompyaö elniin piin yaya maim wëen pim yapinte kaö panë sëpnaat.

¹⁶Yesuuk yal menak wëen Anutuuk wal ë niulëen öpenaat pël kön wieë wiap naën Anutuu yaat weë ngentiak yamëngk. Tenim koröpöt kö sëpënëak yaëetak lupöt Anutuuk kët ël epotë ngolöp niwasën ompyaö yes. ¹⁷Yaap, tenim peene yangerak këlangön kat yawi epët kotte, pet

irëpnaat. Pötak kaamök elniin wëwë ompyaö kosang wiaapnaat Anutuu naëaan önaat. Wëwë ompyaö pöt puuk ulöl wes ningkën këlangön kat yawi kot epët il yewas. ¹⁸Ten tol ëënak pël yeniak? Omën yoolök ityaangk epot kö sëpnaat yak pötëël kön kosang nawiin. Omën ëlëëp wia pöt kosang wiaapnaat yak pötëël kön kosang yawi.

Ngön yaaö omnarö pit lup kosang sak wakaima

5 ¹Tenim wiap naën Anutuu yaat weë ngentiak yamëngk pöta songön nent epël. Yang koröp ka yaamta ök epöök yaam wëën sak ilën Anutuuk koröp ngolöp omën moresring ket naënö ka ket ëak kutömweri ningkën pöök wëën kosang wiaapnaat. ²Ten yang koröp epööring wë koröp ngolöpö ningkën kutömweri önaataan ing aim wë. ³Pël ëën tenim koröp epö sëp wesak koröp ngolöpö wak öna pötak tenim lupre könöt yool naöpan. ⁴Peene pöt, ten yang koröp yaam epööring wë könömöt yeweem ing aim wë. Wel wiak koröp epö ent ë moolanaaten kön nawiin. Won, Anutuuk koröp ngolöpö ningkën wak ompyaö önaaten kön wia. Anutuuk pël elniak tenim koröp kö sëpna pöökë kangiir ngolöpö ningkën wak piiring önaat. ⁵Anutu pimënt kopëtapökëër omën ompyaö pöt tenimëën orö nirëën önäak tenim lupre könöt ko ë wia. Pël ëak, “Anutu pim Pulö tiar nina pöl koröp ngolöp pim kup niwia pö yaap nimpnaat,” pël wasëpenëak Ngëëngk Pulö wes mëën tiarim lupötë ilëak wë.

⁶Pötaanök ten lup kosang sak wë. Peene pöt, ten kön wiin yang koröp epööring wë Anutuu wëarek piiring naön. ⁷Won, peene omën ompyaö Anutuuk nimpna pöt ten itnaangkën wieë omën pipot önaat kön wi kosang wesak wë. ⁸Pël ëëë lup kosang sak wë tenim kentöök koröp epö ent ë olëak Aköpë wëarek piiring önäak kent kön wia. Ten kön wiin pël ëëna pöt ompyaö pël yewas. ⁹Pël ëaap yang koröp epööring önaat ma piiring öna pöt kaöet won, kotte. Kaöet pöt ten weë yengentiin Aköpök itaangkën pangk ëëpnaat. ¹⁰Nem yeniak pöta songönte epël. Wë ënëmak omën pourö Kristoë ngön ë pet yiraurek oröön yang koröpööring wë omnant eimaut, utpetere ompyaö pötë kangut neenemot nimpnaat.

Anuturing lup kopëtemer sak öpenaata ngönte

¹¹Kristook tenim omën eimaut, utpetere ompyaö pötë kangut neenemot nimpna pöten kön wieë Aköpön kasinkasin yeë. Pötaanök ten omnaröen maan pit, “Anutuu ngön pitëm ök yenia pöt yaap,” pël wasëpenëak weë ngentieim wë. Pël yaëën Anutu tenim wotpil wesak kön wiire omnant ë pël yaaö pöt ëwat wë. Ën tenim wotpil wesak wë pöt nem kentöök arta arim könötë ëwat sënëak kön yawi. ¹²Tenim pël yeniak pöt, tenimtok tenimtën wak isak yaan ar tenën kön wiin ompyaö sëpënëak neniaan. Won, arök tenimëën kön wiin isën wak isak anëak pël yeë. Pël ëën omën narö lupmeri omnantön kön nawiin koröpöökë omnant wak

yawis piporöak tenën utpet wesak yaan arök kangiir maan pit ngön won ëëpnaat. ¹³Pit tenën, “Kön irikor yaaurö,” pël ya. Pitëm ngön pöt, tenën, “Köntak Anutuu yaat pëen kaö yamëngk,” pël wesak, “Kön irikor yaaurö,” pël ya. Ën ar pöt, tenën, “Kön ompyautaring wë,” pël kön yawi wes. Yaap, ar kön tektek nimpunëak kön ompyautaring wë. ¹⁴Kristo pim tenimëen lup sant yaalni pötak elniin Anuture arimëen yak ya ompyaö pöt yamëngk. Pöt epël. Ten kön kosang wiin Kristo kopëtapök tiar pouröa kangiir wel wia pötak tiar pourö wel wiaut. ¹⁵Pim wel wia pöt, omën wëwëetaring wë eporö tiar yal menak tiarimtën kön wiipenëak won, omën tiarimëen yak wel wiak wal ëaup piin kön wiipenëak pël ëa.

¹⁶Pötaanök peene pöt, yang omnaröak muntaröa koröpöt itenak kom yaalmë pöl tenimtok kaalak pël naalmëengan. Yaap, ngaanëer ten pitëm kom yaalmë pöl Kristoon elmëak piin kön wiin omën pasip pël weseimaut. Ën peene pöt, pël naalmëen tenim Aköp pël yewas. ¹⁷Yaap, Kristook kaamök elniin ten itaangkën pi omën wonöpök tenim Aköp pël yewas. Pötaanök omën namp Kristook yal menak wëen pöt Anutuuk ngolöp panë yemowas. Pël ëen omën utpetat ngaan pim naë wiakaima pöt won yesën ngolöpöt yaarö. ¹⁸Omën pipot, Anutu pimtok yaalni. Puuk Kristo pim tiarimëen këra yetaprak wel wia pötaan pim kööre tok tiarën elnieima pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer saut. Pël ëen Anutu pi ten omën muntaröenta pim kööre tok pitën yaalmë pöt won mowasëpna kanöön ök manëak niulëaut. ¹⁹Pipët Anutuuk Kristoë këra yetaprak wel wia pötak tiar omnaröa pimëen kööre tok elmëeima pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer sak wë. Anutu pi tiarim utpetatë kangut nimpnaaten kön nawiin tiarim kööre tok elmëeima pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer sëpena ngön pöt anëak niulëaut. ²⁰Pim pël elniautaan ten Kristoë ngönte yaauröak niain pötak Anutuukta yenia. Ten Kristoë urtak wë Anutuu naë rë olaan arim piin kööre tok yaalmë pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer sak önëak ke urak yeniak. ²¹Kristo omën utpetat naën pöp Anutuuk tiarim utpetat pim rangk mowiin wel wia pöt tiar piik yal menak wëen Anutuuk tiarën, “Omën wotpilörö,” pël niapënëak ëa.

Ngön yaaö omnarö pit këemre këlangönring wakaima

6 ¹Ten Timoti Anuturing ya ngawi yaauwaarök kosang wesak epël yeniak. Anutuu komre kolap ningkën wa pöt mos ëëpan. ²Pöt Anutuuk epël ëa pötaanök.

“Akun nem ar kaamök elniimëak ëautak ar neen kimang nean kat wiaut.

Pël ëak ar utpetetakaan niömëak yaö ëa pöt kaamök elniaut.” Kat wieë. Peene eptak Anutu ar kaamök elniipënëak yaë. Peene taptak utpetetakaan niöpënëak yaë.

³Omnaröak tenim ya yamängkauten utpet wesak apanëak pitëm ya utpet ëëpnaat naalmëen yeë. ⁴⁻⁵Won, ten Anutuu ya omnarö pöt tenim omnant yaautök tekeri yewas. Ten epël yeë. Këlangönë öngpök wëere këere ngaë rangk wë, utpet elniire tang nimö, wii kaatak niulëere wa top ëak nga elni, ya kaö mëmpööre ka naökön ëere kaömp won wë pipot pout yeem kosang wë. ⁶Ten ket won, ëwating wë, omnaröak utpet yaalniin kangiir naalmëen, sant mowesak Ngëengk Pulööring wë, lup sant yaaurö. ⁷Ngönën këët ök yeem Anutuu wëere kosang yeö. Puuk elniin wotpil wëen pötak ngaë omnant ingëpre tangre ngilö yeö pöl Setenring nga elöore pim nga yaalni pöt il wari pël yaaurö. ⁸Omën naröak tenën wak isak yaan naröak wak irëak ya. Naröak tenën utpet wesak yaan naröak ompyaö wesak ya. Naröak tenën, “Kaar yaaurö,” pël yeniaan ten kaar naën yaaurö. ⁹Pitök irmanörö pël yeniaan yapinring wëaurö. Tenën, “Wel wiipënëak yaë,” pël yeniaan yal menak öp wëaurö. Utpet yaniwasën kö nasën yaaurö. ¹⁰Ya ngës kaö yaalniin pas ya ompyaöring wëaurö. Omnant wonöröak ompyaö yaalmëaurö. Omnantön ëël yaauröak omnant pout wieëaurö. Tenim pël yaaö pötak ten Anutuu ya omën këerö pöt tekeri yewas.

¹¹O Korin omnarö, ten omnant ngep naalniin pout war wesak ök yeniak. Ten arën lup sant kaö panë yaalni. ¹²Ten arën lup sant kot naalniin. Arökëer tenën lup sant kot yaalni. ¹³Pepapë ruuröen ngön ök yema pöl ne epël niamaan kat wieë. Tenim lup sant kaö panë yaalni pöl arta kangiir tenën elnieë.

Tiar Anutuu ngëengk tupöt

¹⁴Ar ngönën kat wiaurö ngönën kat nawiinöröen arim keerö pël wesak pitring yal ëak lup kopëtemer sak öngan. Omën wotpil yaaurö pit tol ëak utpet yaauröaring lup kopëtemer sak öpën? Ma ëwaatak wëaurö tol ëak koutak wëauröaring lup kopëtemer sak öpën? Pangk pël naëpan. ¹⁵Kristoore Seten piarip tol ëak nampnampön ngöntre kar ëëpën? Won. Ën ngönën kat wiauröere kat nawiinörö pitta tol ëak kopëtal sëpën? Pangk pël naëpan. ¹⁶Ma Anutuu ngëengk tupëtere polarö tol ëak erën ëëpën? Pangk pël naëpan. Kat wieë. Anutu wëwëapë tup pöt tiar. Pöta ngönte Anutuuk epël ëa.

“Ne pitring yal ëak pitëm tekrak ömaat.

Ne pitëm Anutu pël sak wëen pit nem omnarö pël sak öpnaat.”

¹⁷Pötaanök Aköpök epël ya.

“Ar utpet yaauröa yaë pipot ëëngan.

Pëlëer weë.

Kewil yaaut kasëng meneë.

Pël ëen nemtok ar niömaan.

¹⁸Pël ëak pep elniak wëen

nem koröngre ru sak önëet.

Aköp weëre kosang pout pangk äaupök pël ya.”

Anutuuk pël ya pötaanök ngönën kat nawiinöröaring yal menak öngan.

7 ¹Kar panëëro, Anutu pi ngön ompyaö pipötön kup niwia. Pötaanök omën utpet yaaut tiarim koröpre lup utpet yewesa pöt wa moolaan kölam tëëp. Pël ëën Anutuun kasinkasin yeem kölam pëën öpa.

Korin omnarö lup kaip tiin Pool ërëpërëp ëa

²Arim lupöt ten keimön elniingan. Tenök arim naëaan namp korar naalniin äaut, ma utpet naniwasën äaut, ma nampön morök elniak pim omën nent naön äaut. ³Ne ngön pipët ar utpet yeë pöt war wasumëak neniaan. Nem ngaan niak pöl tenim lupöt arimëën kosang wia. Wel wiipenaat ma öp öpena pout arring pël ëëpenëak kent yaë. ⁴Ne arën kön kosang panë wiin nem ngönte ngaarëk önëet pël wesak arën kön wiak wa ping yewas. Ten këlangön nentere nent kat yawiem arën kön wiak lup kosang sak wë ërëpërëp kaö panë yeë.

⁵Ten Masetonia yang eprek wais oröak kë nasën këlangön nentere nent kat wiaut. Pöt ngönën kat nawiinöröak nga yaalniin kat wiaurö utpet sëpanëak kas kön wiaut. ⁶Pël yaëën Anutu pi omnarö këlangönring wëën wiap yewesaupök ten wiap niwasëpënëak Taitas wes mëën kaalak waisa. ⁷Pim waisa pötaan pëën won, arim pim wiap mowesan pöta ngönte tenën ök niaan kat wiak wiap saut. Pël ëak arim nem këlangön kat yawiautaan yaköm ëën neen itaampunëak kent ëën nemëën yak arim yaat ke urak yamëngkan pöt ök niaan ya kë kaö parë saut.

⁸Nem pep ngaan retëng ë ninan pöwerök arim lupöt utpet niwesaut. Pöten ne kön wiin utpet naën yaë. Pep pöwer retëng ë ningkën arim lupöt utpet san akun pötak yaap lup utpetaring äaut. Peene kön wiin ya këlangön kön wian pöt akun mëntte pötaan ne kön wiin ya utpet naën yaë. ⁹Won, peene pöt ne kön ompyaö yawi. Pöt ar ya këlangön kön wian pötaan won, ya këlangön pötak lup kaip yatiaut yokoir pötaan ya kë yes. Anutu pimtë könöökë wiaul ya këlangön kön wieimauröak tenim ngönötök ar utpet naniwasën ëaö pötaan ya kë yes. ¹⁰Pöt epël. Anutu pimtë könöökë wiaul tiarim ya këlangön kön yawia pötak elniin lup kaip yatiaut koirën Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat. Ya këlangön kön yawia ke pil pöten tiarök kön wiin ompyaö yaë. Ën yang omnaröa yaaul yaëën ya këlangön kön yawiem lup kaip natiin äautak ya sangën eim öpnaat. Tiar yang omnaröa yaaul yaëën pöt pitëm ya këlangön kön yawia ke piptak kö sëpena kanöököl niulëën öpenaat. ¹¹Pël ëëpenaatak arim ya këlangön kön wiaö pöt, yang omnaröa ya këlangön kön wiautak lup kaip natiin yaaö pöl ar pël naën äaut. Won, Anutuu kent kön yawiaul ar ya këlangön kön wiin pöta këet arim naë oröak wia. Pöta këet epël. Nem ngaan utpet arim tekarak wia pötaan pep retëng äautak ar teëntom

wak weë ngentiak utpet yaaö pipët wotpil wesaut. Ar kaalak neering lup kopëtemer sēpenëak kent kön wiin kosang wesak omën utpet pipët ääö pöp kangut elmëaut. Ar omën pipot pël yaëen pötök utpet pöta songönte arim tekarak won wia pöt tekeri wesaut. ¹²Pötaanök nem pepewer ngaan retëng ë ninaö pöt omën utpet äa pöpëen won, ma pim utpet elmëa pöpëen won, pep pöwer Anutuu ëöetak arim lupöt nemëen kosang wia pöten ar këëkë kön wiinëak retëng ë ninaut. ¹³Arim lup kaip tian pötak tenim lupöt wiap niwesaut.

Tenim lupöt wiap niwesau pöt pëen won, Taitas pim lupmer wiap mowasën ërëpsawi äautaan ten kön wiin ompyaö äaut. ¹⁴Ne ngaan Taitas arim naë newaisën wëen arën ping wesak maan pi arim naë wais ityaangkën ne ëö nasën äaut. Tenim arën ök niiaut pout yaapöt tapël arën ping wesak mëean pötenta pi arën itenak yaap wesa. ¹⁵Taitas arim naë waisën ar ngëengk elmëak sant mowesak pim ngönte ngaarëk wan pöten kön wieë arimëen lup sant elnieim wë. ¹⁶Ne arën kön kosang wiin nem ngönte ngaarëk önëet pël weseë ërëpërëp yeë.

Masetonia ingre mor sauröak Yutia omnaröaan kësangën elmëa

8 ¹Karurö, Masetonia yang eprek ingre mor sauröa naë Anutu pim komre kolap elmëen omën nant öröa pöten ten ar ewat sënëak kön yawi. ²Pit këere ngaë rangk wë ngöntök wakaimauröak pas ërëpsawi kësang ëak Yutia yangerak ingre mor saurö kaamök elmëak monere omnant mampënëak wa rongan äa. ³Yaap, ne pitëm äauten itenak war wesak ök yeniak. Pitëm mampënëak äa pöt menak kaalak pitëm könöök muntat mena. ⁴Pit ke urak ten kuure mak maan pit kaamök ëak Anutuu omën Yutia yangerak wëaurö mampënëak kosang wesak niia. ⁵Pitëm pël äa pöt tenim monat pëen mampënëak kön wian pöt naën. Pit Anutuu kön wiaul wet rëak Aköpön pëel elmëak tenënta tapël elnia. Pël äak monat menaut. ⁶Pit pël äa pötaanök ne Taitas wet rëak monat mampena ya pöt arim naë ngës rëa pöp piin ya ompyaö yewesa ya pöt yal menak pet irëpënëak kosang wesak yemak. ⁷Arim omnant yaaö pout ompyaö pan yeë. Kristoon kön wi kosang yewesaöre ngönën ök yaaöre ngönenta songönte ewat wëaöre ngönën yaat kaö yamëngkaöre lup sant yaalniaö pipot pout ompyaö pan yeë. Pötaanök tapël mon mampunë ya ompyaö pipteta kengkën sak mëneë.

⁸Ne mon mampunë ngön pipët kosang wesak neniaan. Ar Masetonia omën ingre mor sauröa äauta ök arim lup sant yaaut yaap pöt tekeri sēpnaan kosang wesak kaamök ëëpënëak äauten ök yeniak. ⁹Ar tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap elnia pöten kön wia. Pi omnant poutë pepapök pöt kasëng menak arimëen omën ngöntök yaauröa ök sak wakaima. Pöt ar Anutuu naëaan omën ompyautë pep sënëak Kristook kësangën elnia. Pötaanök arta monat kësangën tapël ëëë.

¹⁰ Arim mon mampunë pöt nem könöök epël niamaan kat wieë. Ne kön wiin arim krismaki iriitak ngës rëak mon wa rongan ëaö pöt pet irënë pöt ompyaö ëënëët. Pöt ar wet rëak mampunëak kön wieë ngës rëaurö. ¹¹ Pötaanök peene mon pöt men pet ireë. Arim wet rëak mampunëak kön wiak kosang wesän pöl neenem wieëaul men pet ireë. ¹² Pöt epël. Arim kentöök kësangën ëak monat mampunë pöt Anutuuk arim naë won pöten kön nawiin, wia pötenökëër kön wiin pangk ëëpnaat.

¹³ Ne ar pit kaamök elmëak mon kaö mangkën ompyaö sak wëen ar ngöntök panë önëëten neniaan, pourö kopëtal önëak yeniak. ¹⁴ Akun eptak arim naë omnant ulöl wia pötaan omën ngöntök wëaurö kaamök ëen pangk ëëpnaat. Ënëmak ar ngöntök wëen ulöl wieëauröak kangiiir kaamök elniipnaat. Pël yeem ompyaö önëët. ¹⁵ Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

“Omën kaömp kësang waurö pit nak won wesa.

Ën kotkot waurö pit nak këen naën ëa.”

Pötaanök nem könöök ar pourö kopëtal önëën monat pit mampunëak kön yawi.

Taitasre karaar Korin kakë sëpënëak mëëa

¹⁶ Anutu pi Taitasën elmëen nem yeë pöl ar kaamök elniipënëak kent kaö pan yaë pötaan Anutuun yoöre ërëp yemak. ¹⁷ Pi tenim kimang mëëaut kat wia pötaan pëen won. Pimtë kentöök kaamök elniipënëak kent kaö pan ëen arim naë kaalak waisëpnaan yaë. ¹⁸ Akun pötak tenim kar nampta wes mëen Taitasring waisëpnaat. Omën pöp ingre mor sauröak pim ngön ompyaut ök yaauten kön wiin ompyaö yaë. ¹⁹ Pöt pëen won, epteta. Ingre moröröak ten kësangën monat yewaö ya ompyaö pöt kaamök elniipnaaten pi il ulmëa. Aköpë yapinte ngaarëk isën omnaröak tenën itenak, “Pit tiar kaamök elniipënëak kent yaë,” pël apënëak ten ya pöt yamëngk. ²⁰ Pël yaëen omnaröak tenën, “Poolre piiring wëaurö monat ngarangk naën ëa,” pël apanëak kësangën mon yewa pöt ten ngarangk ëëë wa top yeë. ²¹ Tenim omnant yeë epot Aköpök pëen itaangkën ompyaö ëëpënëak won. Omnarökta itaangkën ompyaö sëpënëak kön yawi.

²² Tenim kar munt nampta piaripring wes mëen yewais. Omën pipop akun nantë ök elmëak itaangkën pi kosang ngentiak ya yamëngkaup. Peene pöt pi arim ompyaö yaauten kat wiak ya mëmpënëak kent kaö pan ëak yewais. ²³ Taitas pipop nem karip neering arim naë ya yamëngkaup. Ën omën munt piiring yewais pipaar, ingre moröröak wes mëen yewais. Piarip ingre mor sauröa öngpök ya yamëngkem Kristoë yapinte wak isak yaauwaar. ²⁴ Pötaanök pit arim naë waisën pöt lup sant elmëëë. Pël ëen ingre mor saurö pöten kat wiak tenim arën ping wesak yak pöten yaap wasëpnaan.

Kësangën monat kopëta wesauta ngönte

9 ¹Yaap, arim Anutuu omën Yutia yangerak wëauröaan kaamök ääk monat mamipunë pöt yok kopëta wes pet iran ne pël yewas. Pötaanök ne pöta ngönte wali wesak retëng ë naningkan. ²Arim mon mamipunëäk ngës réan pöt ne ëwat wë Masetonia yangerak wëauröen arën ping wesak epël ök mëëaut. “Tiarim kar Korin kak Krik yangerak wëaurö krismaki iriitak mon wa rongan ëëpënëäk kopëta wesaut.” Pël maan arim mon mamipunëäk kosang wesan pöten kat wiak pitëm naëaan narö tapël ëëpënëäk weë ngentiak wia. Pötaanök ar monat mamipunëëtaan wali wesak retëng ë naningkan. ³Peene pöt, tenim arim mon yawi pötaan ping wesak mëëaut mos ëëpanëäk kar wes mëëmëäk ök yeniak eporö wes mëën monat men pet irënëën kaamök elniipnaat. Nem könöök arën ping wesak mëëa pöl pitring kopëta wasënëët. ⁴Pël naën ëën Masetonia omën narö neering wais itaangkën ar kopëta newasën ëën pöt tenim arën kön kosang wia pötaan ëö yesën arta ëö sënëët. ⁵Pël ëënganëäk kar eporö wet réak wes mëën arim naë wais kësangën monat wa top ëënëäk neak pöt arring kopëta wasëpnaan këk mamëäk kön wiAUT. Pël ëën ten ënëm wais itenak tenim këkre töötak won, arim kentöök kësangën monat wa top ëan pël wasënaat.

⁶Epël kön wieë. Omën namp öpöt kopët nent ngëntëpna pöp këëtta tapël kopët nent oröön wa nëmpnaap. Ën namp öpöt selap ngëntëpna pöp këëtta selap tapël oröön wa nëmpnaap. Pöta ök omën kësangën ääk omnant kësang yemangk pöröakëër tapël omnant kësang öpnaarö. ⁷Arim kësangën monat wa yemangk pöt arimtok neenem kent kön wiAul meneë. Omnaröa këk yaautaan kön selapring mangkanok. Pöt Anutu pi omën lup kengkënring yemangk pöp lup sant yaalmë. ⁸Anutu weëre kosangringëpök moup wes nimpnaat. Arim wëwëeta kaamököt ningkën pangk ëën kaalak muntat rangk nimpnaat. Pël ëën kët ël epotë ar ulöpre moupring wë omën muntarö kaamök kësang elmëënëët. ⁹Kaamök ëëpenaata ngönte ngönëntak epël wia.

“Omën kësangën yaaup ngöntök yaaurö omnant kësang yemangk.

Pël ëën pim ompyaö yaauten omnarö kön nganngan ëeim öpnaat.” Pël wia pötaanök arta ök tapël ëëë. ¹⁰Anutuuk öpöt omën yangëntaup mangkën pi ngëntën Anutu tapöpök ulöl wes mangkën wa yen. Pöta ök puuk arim wëwëeta kaamököt ningkën öpöt yangënt pöl omën muntarö yemangkën ulöl wasën këët oröak kaö yes pöl arim ompyaö yaaut kaö sëpnaat. ¹¹Anutuuk ar kësangën ëënëäk omën ompyaö ke nentere nent ningkën ulöpre moupring önëët. Pël ëën ten arim kësangën monat wak së mangkën pit pötaan Anutuun yoöre ërëp mapnaat. ¹²Pöt Anutuu omnarö kaamök elmëäk omnant mamipunëët koröpöökë kaamököt pëen naalmëëngan. Pötak elmëën ërëpre sawi ääk Anutuun yaya mapnaat.

¹³Ar Kristoë ngön ompyaut ök yauröak pim ngön pöt ngaarök wak kësangën äak Yutia omnaröere omën muntarö omnant mampunë pöt arim kësangën monat mampunë pötak tekeri wasën omën selap itenak Anutuun yaya mapnaat. ¹⁴Pël äak Anutu pi komre kolap kësang pan elniin arim naë wia pötaan pitëm könöt arim ngësël wes mäak Anutuun kimang mapnaat. ¹⁵Anutu pi kësangën kaö pan elniak Kristo tiarim naë wes mëen irëa pöten pangk tekeri wesak naëngan. Pötaanök om yaan sak piin yoöre ërëp mepa.

Poolök omnaröa ngön yaaö omnaröen utpet wesak äauta kangiir mëäa

10 ¹Pool ne Kristoë pimtën wak irëak wiap elmëa pöl ke urak niamaan. Ar korar wesak neen epël yak. “Pool pi tiarim naë wë wiap ngön ya. Ën kamaarek wë pöt kosang ngön yaaup,” pël yak. Pël yaketak ne tapöpök ke urak epël niamaan kat wieë. ²Yaap, omën tenën, “Pit yang omnaröa yaë pöl yaurö,” pël yenia piporöen pangk ngön kosang menaat. Pötaanök nem arim naë waisumaatak tapël ngön kosang niamaat elnëëngan. ³Ten yang omnaröa yaë pöl naën yaurö. Won, ten yangerak wëauröak omën Anutuun kööre tok yaalmëauröen nga elmëënëak yang omnaröa nga yaë pöl naën yaurö. ⁴Ngaë omnant wak wë epot yangaakaan wonöt. Anutuu weëre kosangringöt pangk Setenë ngaë ëmö tööl moolëak utpet yemowesaurö. ⁵Pël yeem ten omnaröa ngönëntaan kaar yaaö pöta songönte tekeri wesak utpet wes yemoolak. Pël äak pitëm ëwatöt wak yawisa pötak Anutuun ëwat sépënaata kanö il yemowaria pöta songönte tekeri wesak wa yemoolëaurö. Pël äak omnaröa kön yawi pöt pout Kristoë ngönte ënëm ëëpënëak kan pet yaalmë. ⁶Ar Kristoë ngönte ngaarök wak kengkën sa pet irënë pötak arim tekarak narö wa yoolaan pöt këlangön mampunaat.

⁷Ar omnant yoolök wia pöten këëkë iteneë. Omën namp pimtën kön kosang wiin, “Ne Kristo pimop,” pël wasëpna pöp pi Kristo pimop tapël tenta Kristoëerö pël wasëp. ⁸Aköpök ten weëre kosang ninak ya mëmpunëak niulëa. Pöt ar utpet niwasënëak won, lup kosang niwasënëak pël ëa. Nemtok tenim ya yamëngk epëten ping wesak yaketak nem yak epëten pangk ëö naëngan. ⁹Ar nem pep epotön, “Ten kas niwesak ököök yaë,” pël wasënëëten kaaö. ¹⁰Pöt ar naröak neen epël yak. “Pool pi pepatë pöt weëre kosangring kas ngönöt yaëetak tiarim naë wais pöt ngön pasut reireë ngönring ya.” ¹¹Omën ngön pöt ya piporö epël kön wiip. Ten kamaarek wë pepatë retëng ë yaningk pipot arim naë wais këët mëmpunaat.

¹²Arim naëaan narö pitëmtën wak isak aim wë piporöa ök ten pël naëngan. Omën piporö naröen kön wiin iraan pitëmtën wak isak aimeë ngön kontaköt sangk keleimeë ëwat won wëaurö. ¹³Ten pöt, Anutuuk ya naningkënten ping wesak naëngan. Pim ya mëmpunëak yaö niia pöten

peën ping wesak anaat. Pim ya mëmpunëak yaö niia pöl mëmpö wais arim naë yaarö. ¹⁴Tenim arim naë wais ya yamëngk pöt Anutuu sowi wia pöt ilap nariin yeë. Won, Anutuuk yaö niaan ten wet rëak arim naë wais Kristoë ngön ompyaut ök niia pötaan tenën ping wesak yak. ¹⁵Ten omën naröa ya yamëngkaurek së wë ngön mööngk rëak yeem tenimtën ping wesak naën yaaurö. Won, kön wi kosang yewesaut arim naë oröak ulöl sëën Anutuu yaö niia pöl tenim yaat arim naë wia pöteta kaö sëpënëak kön kosang wiak wë. ¹⁶Pël ëën arim naë tenim ya mënaut ulöl yesën ten ar il niwesak yang munt omën naröa ngönën yaat namëngkënrek së ya yamëngkem omën muntaröa yamëngkaurek pitëm ya mëna pöten ieping ngön naën ëënaat. ¹⁷Pël ëak ngönëntak ngön epël wia pöt ëënaat. “Namp ërëpsawi ngön apënëak pöt Aköpë elmëa pöt ap.” ¹⁸Pöt epël. Omën pimtën wak isak ya pöp won, omën Aköpök piin wak isak yema pöpönökëër tiar kön wiin ompyaup pël ëëpnaat. Pötaanök ten ngön yaaö omnarö tenimtën köntak wak isak naëngan. Won pan.

Poolök ngön yaaö omën kaaröröa songönte war wesak mëëa

11 ¹Ne ngak köpël ngön niaan kat wiinëëten kent yaë. Pötaanök niamaan pas kat wieë. ²Arim nem ngönte kat wiinë pöta songönte epël. Anutuu arimëën kön kësang wieë pimëën niwasëpënëak yaë pöl neenta arimëën tapël yaë. Pepapök pim koont ulwas ompyaup omp nampön yaö yaalmë pöl nook ar Kristoën yaö wes niulëaut. ³Pël ëautak Setenë kamalöpë lupmeri ilëak tiarim ëap Ewa morök elmëa pöl ngönën omën kaaröröak arim könöt utpet niwasën ar wotpil wesak Kristoë ënëm nasën ëënganëak ya ngës yaë. ⁴Nem ya ngës kön yawi pöt epël. Omën naröak arim naë wais tenim Yesuu ngönte ök niia pöl neniaan, pim ngönte wak irikor ëak ök niaan ar kat wiin ompyaö ëa. Ar Anutuu Pulö wauröak peene pitök niaan ar ngönën maimet wak pöta iri wë. Ar ngön ompyaut kat wiauröak peene pitök maimet ök niaan kat wiin ompyaö yaë. ⁵Omën pörö arim naë wais, “Ten Anutuu ngön yaaö omën kaö panëërö,” pël yenia. Pël ëak neen wak irëak yaatak nook pit il yemowas. ⁶Yaap, ne pitëm ök ompyaö wesak ngön naën yaaup. Pël yaaupök ne ngönënta songönte këëkë panë ëwat wë. Ne arring wë pöta songön nentere nent ök yeniem nem ëwat pöt tekeri yewasën ar iteneimaurö.

⁷Nem arën Anutuu ngön ompyaut ök niautak ne ar kaö sënëëk yak nemtën wak irëak wë ya mënaut. Pël ëëë ar kaamök elnëak omnant nampunëak kimang neniaan. Nem omnantön kimang neniaan ëan pöten ar neen kön wiin omën pasipök utpet niwesa pël yewas koröp. Won. ⁸Ne arim naë ngönën ya yamëngkën ingre mor sa ka nantëëröak kaamök elnëa. Ne pitëm naë ya namëngkën wëën pas monere omnant nenaut. ⁹Ne arim naë wë ngöntök ëën kaamök elnëëneak kimang neniaan ëaut. Won,

kar narö Masetonia yangerakaan waisa pöröak kaamök elnëen pangk äaut. Ne ngaan ar könöm ningkönëak arën kaamök elnëenëak kimang neniaanëp peeneeta tapël ëëmaap. ¹⁰Kristo pim ngön këet nem lupmeri wia pötaan ne yaap panë yeniak. Nem arën omnant nampunëak kimang neniaan yeë pöten ping wesak yaan Krik yangerakaan omën nampök il newariin ëëpnaat. ¹¹Ne tol ëën pël yeniak? Arën lup sant naalniin yeemak yeniak ma? Won, Anutu ëwat wëen ne arën lup sant yaalni.

¹²Ën omën pitëmtën, “Ten Anutuu ngön yaaö omnarö,” pël kaar yenia piporö pitëmtën ping wesak, “Pool pim Anutuu ngön yaauröa yaat yamëngk tapël tenta yeë,” pël yenia. Pël yeniaatak nem arim naë ya mënan pötak arim naëaan monere omnant naön äautak pit pël yeem arim naëaan kangut yeö. Pötaanök pit kaalak pitëmtën ping wesak, “Poolë Anutuu ngön yaauröa ya yamëngk tapët tenta yeë,” pël apanëak ne arim naë ya yamëngken arim naëaan monere omnant naön ëan pöl ëëmaap. ¹³Omën pörö pit Anutuu ngön yaaö omën kaarörö. Pit kaar aö morök yaëen omnarö pitën kön wiin Kristoë ngön yaaö omnarö pël yewastak pit wonörö. ¹⁴Pitëm morök yaalni pöten yaan sak ëëngan. Seten pi ensel ëwaaringöröa ök sak morök yaaup. ¹⁵Pötaanök pim inëen yaauröeta Anutuu inëen wotpilöröa ök sak yaëen yaan sëngan. Pit ënëmak pitëm utpet yaauta kangut öpnaarö.

**Pool pi ngön yaaö omnaröa yaat yamëngkem
këlangön ke nentere nent kat wieima**

¹⁶Wet rëak niak pöt kaalak amaas. Ne ngak köpël ngön yeniaan ar neen kön wiin, “Köpëläp,” pël wasngan. Pël ëënëetak, “Köpëläp,” pël newasënë pöt yok pangk pël wasënëet. Pël yeem omën kaar piporö pitëmtën ping wesak yaan arim kat yawi pöl neenta nem yaaten kot nent ping wesak amaan kat wieë. ¹⁷Nem niama epët Aköpë këm ngöntak won. Ne köpël ngön niak nem ya yamëngkauten ngak ping wesak niamaan. ¹⁸Omën narö selap pitëm yangerak omnant yaautön kön wieë pitëmtën wak isak yaaurö. Pötaanök ne tapël amaan. ¹⁹Elei, arën kön wiin ëwatörö pël yewesautak omën pörö arim naë wais köpël ngönöt ök niaan kat yawi. ²⁰Pitëm inëen niwasöore morök elniak arim omnant wa ëp ëere pitëmtën wak isëpënëak arën wak irëak niaaore ë kosaöök nimö pël yaëen ar kön wiin ompyaö yaë. ²¹Ar tenën korar wesak, “Poolre piiring wëaurö weëre kosang wonörö yak omën munt eporöa weëre kosangring ya yamëngk epël naën äaut,” pël wesak yak. Ngön pipët yaap yak. Pitëm weëre kosangring ngönën ya utpet yamëngk pöl ten naën äaut. Pël äautak ar korar wesak tenën kön wiin, “Weëre kosangring wonörö,” pël wesak yaan ne ëö yaë.

Pël yeëetak omën namp kosang wesak pimtën wak isak yaan pöt neenta tapël amaaap. Nem yeniak pipët köpëläp ngön ya pöl yeniak.

²²Ngön yaaö omën kaar pöröak pitëmtën, “Ten Yuta omnarö,” pël ya. Pël yaatak neenta tapöp. Pit Israel omnarö pël ya. Neenta tapöp. Pit Apramë ëarö pël ya. Neenta tapöp. ²³Pit Kristoë ya omnarö pël ya. Neenta tapöp, nook pit il yemowas. Elei, ne peene kaalak köpëlöröa ngön ya pöl ngön köntak yeniak. Ne pit il mowesak ya kaö panë yamëngkaup. Nook pit il yemowasën akun selap wii kaatak neulëeimaut. Pit il yemowasën akun selap tang nemöeimaut. Ne Pit il yemowasën akun selap wel wi ap ëeimaut. ²⁴Akun mornas pötë Yuta omën kaöaröak maan wii uamngesring nemöeimën 39 äaut. ²⁵Akun nentepar nent äak Rom ngarangköröak maan kourmentring nemöaut. Nentak Yuta omën naröak kël nemöaut. Akun nentepar nent äak i kaö wangaöök wëen wangaö utpet äak kaöök ilaan ne i kaöök ilëaut. Akun pötë nentak i kaöök warial seim wëen rök nent kët nent äak won saut. ²⁶Ne ngönën ya mëmpö kaare yang nantë yesaup. Pël yaëen i nga yaurem newak saap äaut. Nantë yesën nemot kain ëëpënëak äaut. Yuta omën nem karuröere omën muntaröak nempënëak äaut. Ka kaöatëere yang omën wonötë utpet ëëmëak äaut. I kaöök kö saap äaut. Ngönën omën kaaröröak nempënëak äaut. ²⁷Ne këlangön ya ke nentere nent yamëngkaup. Akun nantë rö kan ka naökön yaaup. Ire kaömp won ëen këen wëaup. Weë ngentiak ya mëmpëak kaömp ngës olëak wëaup. Ëp yeweem ulpëen won ëen ap yewesaup. ²⁸Pöt pëen won. Kët ël epotë ne ka poutë ingre mor sauröaan ya ngës kön wieim wëaup pötakta ngön yaaö omën kaarörö il yemowas. ²⁹Ingre mor sa namp lup wiap yaëen pöt ne ya këlangön kön yawi. Ën nampök nampön këk maan saun yokoirën pöt ya utpet kön yawi.

³⁰Ne nemtën wak isak amëak pöt omën wiapre kor nem pet yaalni pöten wak isak amaap. ³¹Anutu, Aköp Yesu pim Pepap, tiarim akun poutë yaya maim öpenaap, pi ëwat wëen ne kaar naën, yaap yeniak. ³²Omën nem naë öröa eptak nem wiapre kor yaaut pet yaalni. Pötaanök ök niamaan kat wieë. Ne Tamaskas kak wëen yang omp ak Aretas pim yang ngarangkëp ne wali neöpënëak kaöökë ëm kanötë nga wieima. ³³Pël ëen nem karuröak ne kolöm ëp kërëöpök waulak wii tëak ëm kan kotuuk wilëngkëel wes nemëen yangerak ngentiak öröak kas saut. Omën nem wiapre kor yaaut pet yaalni ke piptenökëer wak isak yeniak.

Aköpök Poolön wangarëtak omnant pet elmëa

12 ¹Nemtën ping wesak aan pangk naën yaëetak köntak ping wesak niamaan. Ne wangarëtak Aköpök omnant pet elnëen ityaangkën ngön ëlëëpët ök neeauta ngönte ök niamaan. ²Ne Kristoë omën nampön ëwat wë. Omën pöp pi ngaan Anutuuk koirak së kutömweri omnant pet elmëen itenak wëen krismaki 14 äak won yes. Pi yang koröpööring sa ma könöök pëen itena wes ne pöten köpël. Anutuukëer ëwat wë. ³Anutuuk omën pöp koirak kutömweri sa pöt pëen ne ëwat wë. Yang koröpööring

sa ma könöök pëen itena wes ne pöten köpël. Anutuukëer ewat wë. ⁴Pi pörek wë ngön ke nentere nent yang omnaröa pangk naenganëet kat wia. Ngön pöt ök apanëak Anutuuk nga mëea. ⁵Omën pöpönökëer ping wesak amaas, nemtën won. Nemtën ping wesak amëak pöt nem wiapre kor yeë pötenökëer amaas. ⁶Ne nemtën ping wesak amëak pöt omën köpëlöröa ngön ya pöl naengan, yaap amaas. Yok pangk amaatak omnaröak neen kön wiin ispanëen pël naengan. Omën nem ya mëmpöore ngön aö pël yaëen ityaangk pipot pëen wiaap.

**Këmampön öngöökë yewal pöl Pool pim
koröpöök këlangön nent wiakaima**

⁷Nem omën kutömweri sa pël yeniak pöp nemënt tapöp. Pörek sëen Anutuuk omën nentere nent pet elnëen itaampöore kat wi ëan pötön wak isak kaö panë wesak anganëak Anutuuk kön wiin këlangön nent nem naë öröak wia. Pöt këmampön öngöökë yewal pöl Setenök wap elnëen këlangön kat wiak nemtën wak isak naën yaaup. ⁸Pël ëen sëp newasëpënëak akun nentepar nent Aköpön kimang mëëaut. ⁹Pël maan pi kangir epël yenëa. “Won, ne ni komre kolap elniin pangk yaë. Ni wiapre kor yaëen pöt nem weëre kosangöt ningkën nim naë yoolök yesën omnaröak këëkë itaampnaat.” Pël neaan pötaanök Kristoë weëre kosangöt nem naë oröpënëak nem wiapre kor yaautön ërëpsawiarang kaö wesak amaas. ¹⁰Pötaanök wiapre kor wëen naröak utpet wesak yenëa. Pël yaëen ne ngäë rangk wëen pit utpet newasën këlangön kësang kat yawi. Omën pipot pout ne Kristoë yaat yamëngk pötaan nem naë yaaröön pötëen ya kë yes. Oröptaan ya kë yes? Ne wiapre kor wëen Kristook weëre kosangöt yenangk.

Pool pi Korin omnaröaan ya ngës ëa

¹¹Nem yeniak pipët, köpëlöröa ngön ya pöl nemtën ping wesak nian. Ne pël amaaten kaaö yaëetak arimtok neen ping wesak naën yeë. Pël yak pötak elnëen pil nian. Ne omën pasipök omën arim naë wais, “Ten ngön yaaö omën kaö panëëro,” pël niaan kat wiin ompyaö yaë pöröak ne il nenewasën yaë. ¹²Ne aring wë lup wiapring retëng it ngolöp weëre kosangringöt, omnaröak pangk naenganëet, ngön yaaö omën yaapöröa mëmpna salöt mëneimaut. Pötak ne ngön yaaö omnamp pöt pet elnia. ¹³Nem ka nantë ingre mor saurö kaamök elmëan pöl ar naalniin ëan ma? Won, ne tapël kaamök elniaut, kopët nentaar naën. Pöt ne ar könöm ningkanëak arën kaamök elnëak koröpöökë omnant nampunëak kimang neniaan ëaut. Nem arën monere omnant kimang neniaan ëaö ompyaö pöten utpet ëan pël yewas ma? Elei, utpet pipotön nemëen kön utpet wiingan.

¹⁴Ne akun nentepar arim naë waisaup. Peene kaalak waisumëak ko yeë. Pël ëak wais arën omnantön kimang neniangan. Ne arim monat

ömëak won, Kristo pim omën panë niwasumëak waisumaap. Tiar omnarö rungaarök ëlre peparö kaamök naalmëen, ëlre peparökëer rungaarö kaamök elmë yeë. Tapël nook arim pep sak wë pötaan arim naëaan omnant naongan. ¹⁵Nook pöt, arim lupre könöt ompyaö sëpënëak nem omnant pout këëpöt wesak nem wëwëeteta pëel elniima pöten ya kë yes. Ne arën lup sant kaö yaalniin ar kangiir kot elnëen ma?

¹⁶Ar narök neen epël yak. “Yaap, Pool pi ëöetak tiarën omnantön kimang yeniem könöm naningkën äaut. Pël äautak pi morök yaaupök ëlëp pël elniak wiap sësë niaan pim iri ilëaut.” Pël aö ar neen kön wiin, “Pi omnarö tiar morök elniin pim iri ilapënëak wes nimëa,” pël yewas. ¹⁷Arim pël yewas piptaan pëel niamaan. Nook omnarö wes mëen waisa pötak morök elniin nem iri ilëaurö ma? Won. ¹⁸Ne Taitasën arim naë waisëpënëak këk mëak tenim kar nampring wes mëen waisaut. Akun pötak Taitasök morök elniak arimot ëlëp wa ma? Won, tenip pouwaar kön kopëtal wiak kopëtal yauuwaar.

¹⁹Nem kar panëerö, arök tenën, “Wotpil yaurö,” pël wasënëak retëng ë yaningk pöt kön wieim wë ma? Won, ngön epot pout, ten Kristook yal äak wë Anutuu ëöetak ar kosang sënëak ök yeniak. ²⁰Ne arim naë wais itaangkën nem kent kön yawi pöl won wëen itaangkönëak ya ngës yaë. Tapël arim kent kön wiaul naalniin nga elniingönëak ya ngës yaë. Arim naë wais itaangkën utpet ke epëlöt arim naë wiaapanëak ya ngës yaë. Ngön nga yaalaöre war yaaö, ya sangën yaaöre keimön yaaö, ökre was yaaöre ngönöt kain wak yaaö, wak isak yaaöre komkap yaaö utpet pipot arim naë wiaapan. ²¹Arim naëaan narö öngre omp nga eimeë lup kewilring wë koröpöökë kentötë ënëm eimaut lup kaip tiak wa nemoolaan wëen nem kaalak waisumaatak itenak Anutu nemopök elnëen ëö sak arim ëöetak ing aan kön wiin irapanëak ya ngës yaë.

**Poolök Korin omnaröen pitëm kön wi kosang
yewesaut këëkë ngarangk ëëpënëak mëa**

13 ¹Ne akun nentepar arim naë waisaup. Peene kaalak waisën nentepar nent ëëpnaan yaë. Nem wais elniima pöt ngönëntak ngön nent epël wia pöta ök ëëpenaat. “Omën namp utpet ëen ngön ë pet irënëak pöt omën naar ma naar namp itena pöröak ök aan yok pangk pet irëpnaat.” ²Ne ngaan arim naë waisën akun nentepar ëa pötak omën saunaringöröere ar muntarö pouröen pepanöm niak pöl peene kamaarek wë tapël yeniak. Nem waisumaatak mait naalniin ëëmaat. ³Ar, “Kristook kaamök elniaan pim ngönte ök yaan,” pöta këet itaampunëak kent yeëerek nem waisumaatak mait naalniin nga yeniaan itaampunëet. Kristook omën nent elniipënëak pöt wiap naalniipan, weëre kosangring elniipnaat. ⁴Yaap, ngaan wiap yaëen këra yetaprak möaup. Peene pöt Anutuu weëre kosangöoring wal äak wë. Tapël ten ngön yaaö omnarö

Kristook yal ëë weëre kosang won yeë. Ën arën elniina pöt piiring wë Anutuu weëre kosangtaring wë pöta songönte tekeri wasënaat.

⁵Ar kön wi kosang yewesautaring wë ma won pöten itaampunëen arim lupöt morök elmëak songönte tekeri wasën. Yaap, arim lupötön ök elmë pat ëën. Ne kön wiin Yesu Kristo arim lupötë wë pël yewas. Pël yewasetak arim lupöt ök ëënë akun pötak ar ök ëën kön wi kosang yewesaut won wiaan pöt pi arim lupötë won pël ëëpnaat. ⁶Pël ëëpnaatak nem kön kosangtak arimtok tenim lupöt morök elniak Yesu Kristo wë pöten ëwat sënëët. ⁷Ten ar utpet ëënganëak Anutuun kimang maim wë. Pöt omnarö ten ar kaamök elniin ompyaö yeë pöt itenak tenën, “Poolre piiring wëaurö ngönën ya këët yamëngk,” pël apënëak won, ar ompyaö ëënë pötenökëër kimang maim wë. Ar ompyaö yaëën pöt tolëël wotpil niwasën? Pël naëngan. Pël ëëna kanö won ëën ngön yaaö omnaröa weëre kosangöt tenim naë wia pöt tekeri nasën ëëpna pötaan omën narö tenën, “Poolre piiring wëaurö pit ngönën ya këët namëngkën yaë,” pël apnaat. Pël apnaatak ne omnarök tenën ping wesak apënëak kent kön nawiin. Om ar ompyaö ëënë pötenökëër kent yaë. ⁸Pöt tolëël? Tenim ök epëlöröak ngön këët il nemowariingan, om kaö sëpnaan kaamök ëënaat. Pötaanök ar ngön këët ngaarëk wak wotpil wëën tenök pangk wotpil naniwasngan. ⁹Tenim arim naë waisënaatak ten itaangkën ar ngön këët ngaarëk wak wë weëre kosangring önëëtak ten weëre kosangring wotpil naniwasën omnarö korar wesak tenën, “Poolre piiring wëaurö wiapre kor yaaurö,” pël wasën pöt ten ya kë sak önaat. Pötaanök ar Anutuu ngön këët ngaarëk wak arim wëwëat wotpil wasënëëtaan piin kimang maim wë. ¹⁰Aköpë weëre kosang nena pöt pim omnarö utpet wasumëak won, taë wasumëak nenaut. Pötaanök ne arim naë wais itaangkën ar saunaring wëën këlangön kat wiinëen niangönëak kamaarek wë pep epwer wa korkor ngön retëng ë yaningk.

Ngön mëët

¹¹Ngön kaut epël niak pet irum. Karurö yaköm. Arim wëwëat wotpil wesak ön. Pël ëak wa korkor ngön epot kat wiak lup kopëtemer sak mayaap ön. Pël ëën Anutu lup santre mayaap pepap arring öpnaat.

¹²Neneren lup santak yowe mëak mor meneë. Anutuu omën eprek wëauröak arën yowe yenia.

¹³Aköp Yesu Kristoë komre kolap, Anutuu lup sant, Ngëëngk Pulöökë wiapre kor pöt arim naë wiakaim öp.

[Yok pi tapët,
Ne Pool.]